

1. oz de ki.kz ne stækfør.g.lé zí.n zín ze benuwt
 2. mene vri.nd i.z dæ blum g.ú beg.i.tn
 3. ny. spí. zæ ni.jú.ndærz mi.næ ov.mæ masin
 4. spi.tn i.z lastæg. wæ.rek
 5. ð.p da sX.i.p kri.eg.æ zæ bæsX.i.mælt bro.øt
 6. d.n ti.mermæn e.næ splæ.ntar i.. zænæ vijere
 7. d.n sX.i.pere læktæ zæ li.pn uf
 8. i.n di fabri?e i.ster ni.tæ zí.næ
 9. kum i.r mæ kintjæ - kum
 10. bu.es - tapty.s fir píntn bir | píntfæs |
 11. briждy.s twi.e kilo kri.k (k is nasaal) | krikfjæs
 (zure) | ke.zn - ka.zæjæs |
 12. zé. mæd œldæršX.øvy.vn dri literz win
 ytX.edru.jkn
 13. je yerdri.eg.dæ mít. mænæ stok
 14. kē. zænæ kni. g.øzi.æn
 15. vastnu.vn t wor nife.læ nimræ.æ g.øvibr.
 16. kbæm bli.e dak mæd œldær ni me.g.øg.ú. bæn
 17. ker.tekr.k ni X.edü. we mu.øt
 18. wine.t X.edü.en - d.ndi.n didu.r.u.fkumt
 19. øj kubæ - øj kubænæt - næ kubæju.g.øre
 20. øj kla?e - benuwt - øj wi.e - of : em bi.elk - of :
 næ mi.øs (alg. naam); - næ padestù.l - ook :
 pumpørly.tn - en u.g.ø - næ py.t (mv. : py.tn) -
 næ vlindære
 21. di ke.rl de.i g.ølæl dæ we.rælt fe.X.tn
 22. kX.u.jø pe.ræltfæs X.e.vn
 23. ijelå.ntu.fe.l u.dæ sX.e.bn (p is nasaal) o.fbæ.kn
 24. je.f.æle.vn øki.øm be.tø g.æt
 25. gev mæ twi.e bri.e sti.øs - brædere - dæ bretstæ
 26. da stå.mbe.lt stu.to nimræ
 27. di vi.nd e.dn i.ørele.vn
 28. ly.sifær i.z i.n d.ne.ml ni X.øble.vn
 29. dæ sX.o.lju.øjsi - of : sX.o.lju.øjzé. mætæ mi.øster
 næ dæ zí.e g.øwi.st
 30. kän ug.li.k ni kum i.e dak X.øri.e bæn
 31. dæ bi.østn drijk (k is nasaal) g.øræ lizu.t.tme.l
 32. je kani X.ú wæ.rkn - je si.er i.r zæ ke.læ
 33. stækt øki.e næ ste.rt i.n dím be.zmæ
 34. nænt - mætæ ke.g.lz wærtær nimræ.æ g.øspeilt
 35. g.ølæ.i - ke.jul twæ kri.ez aX.ter je g.øro.pm
 36. di pa.røni.z ni ripæ - tsr.t nøg. e wi.t kør'nael i.n
 37. zæ zí.wæg. næ tlå.nt - of : næ tsta.k (= de akker)
 - næ tfæ:lt (buiten de kom van de gemeente)
 38. zi.dæm i.est se g.æld æ.lpn vèrdù.n
 39. je za.ltno.it færa bri:j
 40. zi.z dnir.lt fan ør.ræ mæ.lkwit
 41. dæ vi.nt mu.fo zæ wyrf sorg.n
 42. i.n dæ sX.ae.lde zwæmp i.s X.øvu.ørl.k
 43. jr.stu.t umdatn stærk i.s
 44. mæ mû.tn widære du d.ni.lt fan e.n æ d.nå.ndren
 i.lt i.s for a.ldær (2. p. mv.)
 45. æ.lp neki.e da bæd œpæfn
 46. y.zæ mætsnu.øre i.s væt e.v næn œse
 47. zæ sprij: umtærfæst œpn wætijæ
 48. d.m bo.ømkwi.økere g.u.tm bo.øm g.ræfijn
 49. du.d i.est øki.e dæ ve.øister tu.e
 50. tøeg.åntæ ly.ø vø.ø di.øste mæsæ - do.øg.mæsæ
 - tluf - dæ væ.spøre
 51. ø spri.e - py.tæræk - værbri.æn (= verbreeden) -

opmbri.æn - of : y.øbri.æn (= uitbreiden) -
 ø sty.tø - of : bo.tram bri.æn
 52. da wy.v e.d ør.r œ:r lu.tn øfsni.æn
 53. zæ vu.øderø e.dæm zæ.z ju.r lajk lu.øtnø sX.o.le
 g.u.æn
 54. ker.tæm øfX.ørat - of : øfX.øku.t fæ zo lu.øte
 læ.stat wu.øterø te g.u.øne
 55. bli.e?e ve.zn zi.ju.lir ni fe.le
 56. ø.rd.næ pøtn zini fe.le wæ:rt
 57. do.vnpu.le stu.d i.n d.næ:rt
 58. i.mu.ørtæ i.stnøX. tæ ku.d um tæ katsln
 59. di kæ.øsø g.øf klu.øre lœX.t ni.e
 60. je trø?an tpø.ørsønø stæ:rt
 61. i.øtit kwa.mæ g.ødære ir ulæ ju.rø næ dæ kære
 mæsæ
 62. dæ po.øterø ze.i dad ū.si.øre vælmaakt i.s
 63. g.ø zu.g. mæ wæ:l mæ g.ø sprak te.g.ø mæ ni.e
 64. dæ zwumæls.øen (= zwaluwen zullen) g.ø
 we.ræk.ørn
 65. g.u.jø yændu.g.ø ni ku.rætn
 66. e.tn zuwok Xæ.rnø ku.ræs
 67. zænæ mætær i.s kapot - i li.g. i.m panæ - ji.s
 ferstæ:lt - of : ferzu.jkn (meer gebr.)
 68. te. næ warmn daX.øwi.st æn ti.z næ zæX.tn u.vnt
 69. da manæjæ - of : ju.øjetjæ lðbarevnu.ts
 70. tri.zm bæst i.n dæ kanæ
 71. ksu.wi.ln date faktæ:r næm - of : datm bo.øm
 (= bode een) bri.f broX.tæ
 72. ker. zi.er - of : ke. li.k si.ør amænæ:ræ
 73. kæ mæ X.øl.øn twi.e sX.ø mæ.nøxn umegð.øn
 74. aX.ter tX.øti.e (= werktijd ; er zijn 4 „getijen“
 in een dag) gu.mæ tpæ:rd i.n dæ ni.wæ kære span
 75. ker.mbi.tjæ kærs - u.l vâvo.ø dænù.næ
 76. dæ zø.r.næ vân dæ kø.r.nink e.t.wo.øk suldu.
 X.øwi.st
 77. we.tjæ gr.øn bo.g.ømu.kær wø.r.n
 78. di ro.øezn e.n lanjæ do.ørns
 79. kX.ølo.øver g.øt wært fæn
 80. tkintjæ waz - of : wuz ul do.øt i.t.e dasæt kæstn
 do.pm
 81. zæn o.øern æ zæn o.øeg.ø lo.øpm
 82. ø.r dæX.tærfæ i.z met e mændæjæ næ. d.m bæs -
 zi.z bru.mbejers X.ú træ?n
 83. tri.z e spærtæ vân - of : tri.næ tæ:rd y.øt di li.øre
 84. je zætæ zéj ke.l o:pm wæ.e
 85. tfu.ak - zæX.tæ ni.dæ.ndærz of X.æ.lød æ rikdum
 86. a.t.lær mænd i.z dro.øg.ø vân d.nda.t.st
 87. di wæg. løp sX.i.ef - tri.s færu.m uldu.
 88. kæ.vø.ø dæ kli.øn Æn trumltjæ g.økøX.t
 89. dæ g.øt.øtæbæk i.z do.øt fan e kæst i.n tæ sli.?n
 90. zæ litjæ was kært æ g.øn.t
 91. i.n dæ sX.uwæ g.øt bæ:st
 92. næ sX.a.øterø mu. X.u. kæ mæ?n
 93. zu.kt øki.ør aX.ter mænæn ù.t
 94. kwe.tæ ni. wu. dækæm zæ.z zu.?n
 95. næ ku.ølæ kæ.lær i.s X.øt fo.ø tøbïr
 96. kmæstæ œsøblu.trijkn vo.ø te vørklu.?n
 97. kmu.tæt i.øste.tn i.øntstul y.ø.rn
 98. mæm bru.ræ waz mu.ø
 99. dæ mæ.lkbû.r makt næ g.ro.øtæn tû.r

100. di kī.rəmæ.lk i-z dr-n ðe zə.r - zə.ntræme-
we.r:rə
101. mə zū.n di-m pi-t kē vœ.ln i-n en ø.r:re
102. tr-né fin - tr-s fī wærk - secuur niet gebruikt
103. je ku-mt no-it X.ímeny-tē tē lu.r:etē
104. i-n itu.ljē zindēr bæ:rg-n di vi:r spy.g.ø
105. dā.rvje du.r:p dy.r:w
106. tē bo-.em ë.r:z e stek fän dē brA:g.e g.evu.r:ern
107. g.e mu-d y-s XaXtl eke kum kō:r:n
108. jī:s fā lō.vnē gækum.æ:dn g.ro.:etē bōr.zē g.e:it
109. di dōr.r i-z y-t bu:kenu-t X.émakt
110. ð g.etruwd wy:f mu- kā.nu.i
111. ke.ji:r g.ees X.ezu.it - mə twas.li.X. sur:et - of :
tsu.r:etn dōX:tē ni.e
112. d-m bruwēræ zæg.dat nōX:tē dīr i-z um tē bu:w
113. ba?n - kba?ø - g.e bakt - jē bakt - baktnæm -
of : baktnæ - mē ba?ø - kbakte - g.e baktē - jē
baktē - mē baktn - mē. g.eba?n
114. bi.ən - kbi.e - g.e bit - jē bit - mē bi.ən - bi.əmē -
kbo.e - kē. g.ebo.n - bo.əzē zidēr uo-k
115. tr-z e klē:ntfē mō tr-z e g.ū.t
116. g.e kā:ndir ejers kri.g.ən A-p dē mart
117. jet X.eze.it datn A-p mī. g.ejk p.e:zn
118. dē mu:r.erte ze.i datn g.elik adə
119. twu.r:ern vy:f prizn
120. ū:ndēr di-n i.e?ø li:g.ødēr ver:l i.e?ls
121. twu.r:eter g.u. g.ū: ko.?n - tku:ktul
122. to:ijij-i-z nōX.ru.r:nē - ti-z nōg.mō dzy:ste
g.eomu.r:it
123. majune-.zē mu.?ø zē mætē dōrē van en e.i
124. da bo:.emtfē za.l du. mu:jli.k.ø. g.ru.r:j
125. dē pa:ster et. X.u:t wi:n
126. y-z u-d y-z i-z ufXebra:nt
127. dē mæ.lk spe.it y-tnø:er vān dē ku.e
128. dē kōstēr ly:r:wt fō dē kry:sdug.ø
129. dē trūm vān dē kōtewu.g.nē by:g.ø vān
tX.ewi:X.tē
130. dē twi:.e dy:tsX.eers kwu.m by:tn
131. ze:næm zwu:rt æm bluw g.eple.g.ø
132. dē su.ls i-z əmbi:tjē fluw
133. dē sni:.e le:X.tē?ø
134. tr:zni:.ewē g.ele:n da?jē g.ezi.ne:.
135. nipo:.ert wōrd nē g.i:.elē ni.wē stat
136. dūr.n - i-k du:r:et - g.i:r du:r:et - i du:r:et - mē
dū:r:et - g.idēr dū:r:et - zidēr dū:r:et - kdr:r:et -
- g.i: dī:r:et - i dī:r:et - mē dī:r:et - g.idēr dī:r:et -
zidēr dī:r:et - dī:r:ekr:i-k dādē - datnt mē dī:r:et -
dā:nzēt mē dī:r:en
137. do.pm - ën dōpkli:.et - dē vūntē - dē suldu:r:etn
138. dæ.sX.n - jē dæ:st - jē dæ:sh - jet X.eðæsX:n
139. bi:n - kbindē - g.e bī:nt - i bī:nt - mē bī:n -
g.idēr bī:nt - zidēr bī:n - bī:nti - būntnē -
kē. g.ebu:n
140. Locale landmaten : ð ru.e - ð kōtriksē ru.e is
kleiner dan de Brugsche (\pm 3,60 m. \times 3,60 m.) -
ðm brA:X.øru.e = \pm 3,75 m. \times 3,75 m. ; ð
g.eomæt - mv. : g.eomer.tē = 300 roeden
141. Waternamen : dē zwu:r:enæbe.?ø - dē my:zæbe.?ø

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is li:X.tervældē

De inwoners heeten li:X.tervældnɔ:rs

Een bijnaam kennen zij niet.

Aantal inwoners op 31-12-34 : 6.235.

Taaltoestand. De voornaamste wijken zijn : dē mart - g.ru:r:andu.lē - tfæ:lt - dē riknu:k - d.n.e.iju:k (= Heidehoek) - tū:ntfē (= 't Haantje) - dē kry:skulsi:e - vy:fwe.g.e - d-n bre sti:eg.rē - tervuwē - Er bestaan geen locale verschillen. Er wordt noch Fransch noch A. B. gesproken.

De bevolking bestaat grootendeels uit landbouwers en landarbeiders. Vóór de crisis gingen een 500 werklieden naar Frankrijk (Toerkonje, Moeskroen en omstreken) in de wolfabrieken werken. Er gingen ook jaarlijks een honderdtal „trimards“ (seizoendarbeiders) naar Frankrijk voor den oogst, de bieten en in de steenbakkerijen.

Zegslieden. 1. Delecluyse, Sylveer ; 38 j. ; hier geb. ; herbergier ; heeft steeds hier verbleven ; V. en M. beiden van hier ; spreekt altijd dialect.

2. Delecluyse-Delaere, Mevr. Margriet ; 38 j. ; hier geb. ; huisvrouw ; heeft steeds hier verbleven ; V. van Ardoorie ; M. van hier ; spreekt altijd dialect.